

KÚRIA

Bfv.II.29/2013/5.szám

A Kúria Budapesten, a 2013. év május hó 6. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

v é g z é s t :

A garázdaság vétsége és más bűncselekmény miatt a terhelt ellen folyamatban volt büntetőügyben a Veszprém Megyei Főügyészség által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálva az Ajkai Városi Bíróság B.180/2011/14. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A felülvizsgálati eljárás során felmerült 3000 (háromezer) forint bűnügyi költséget az állam viseli.

A végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, és ebben az ügyben sem az indítvány előterjesztője, sem azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

I n d o k o l á s

Az Ajkai Városi Bíróság a 2012. június 27-én kihirdetett, és perorvoslatok hiányában 2012. július 2-án első fokon jogerőre emelkedett B.180/2011/14. számú ítéletével a terheltet bűnösnek mondotta ki a Btk. 271. §-ának (1) bekezdésében meghatározott garázdaság vétségében, és a Btk. 176/A. § (2) bekezdés a) pontja szerinti zaklatás vétségében, és ezért két évre próbára bocsátotta. Bűnjelek elkobzásáról rendelkezett és a felmerült bűnügyi költség részbeni viselésére kötelezte a terheltet.

A megállapított tényállás lényege szerint a terhelt 2010. december 3-án délután, az utcán szóváltásba keveredett a sértettel. A szóváltás során a terhelt, három kést a kezében tartva kaszáoló mozdulatokat tett a sértett felé, miközben megfenyegette, hogy „megdöglesz”. A terheltet a sértett és annak édesapja lefogta, a sértett édesanyja tőle a késeket elvette. Azonban a terhelt ezt

követően is tovább fenyegette félelemkeltés céljából a sértettet azzal, hogy „megdöglük, kinyírja őket”.

A sértettben a fenyegető kijelentések komoly félelmet keltettek. A terhelt kihívóan közösségellenes, erőszakos magatartása alkalmas volt arra, hogy másokban megbotránkozást, riadalmat keltsen.

A sértett zaklatás vétsége miatt joghatályos magánindítványt terjesztett elő.

A jogerős határozat ellen a terhelt terhére törvényes határidőn belül - 2012. december 27-én - a Be. 416. § (1) bekezdés b) pontja alapján a Veszprém Megyei Főügyészség nyújtott be felülvizsgálati indítványt, anyagi jogszabályt sértő minősítés és törvénysértő intézkedés alkalmazása miatt, hatályon kívül helyezés és új eljárás elrendelése érdekében.

Az indítvány lényege szerint anyagi jogszabálysértéssel minősítette vétségnek az első fokú bíróság a terhelt által megvalósított garázdaság bűncselekményét. Az irányadó tényállás szerint a terhelt az elkövetés során az élet kioltására objektíve alkalmas eszközöket - késeket - tartott magánál, így a cselekményt felfegyverkezve [Btk. 137. § 4/b. pontja] követte el. A felfegyverkezve elkövetés a garázdaság bűncselekményének a (3) bekezdés d) pontja szerint minősítő körülménye. Ebben az esetben a büntetési tétel egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés büntetés, amely mellett a törvény próbára bocsátás alkalmazását nem engedi meg.

Ugyanakkor az irányadó tényállásból az a következtetés vonható le, hogy a terhelt részéről az erőszakos cselekmény elkövetésével fenyegető kijelentések indulati állapotban, a test bántalmazási szándék verbális kifejezésre juttatásaként hangzottak el, ekként indulatának levezetését célozták. A kilátásba helyezett súlyos következménnyel való fenyegetettség így a sértettre nem nyugtalanságot kiváltó lelki teherként nehezedett. Ezért a terhelttel szemben a garázdaság bűncselekményével halmazatban a zaklatás vétsége, miután annak a felhívott - vagy egyéb - törvényi tényállását nem merítette ki, nem lett volna megállapítható.

Az iratok alapján az ügy nem bírálható el a felülvizsgálati eljárásban, ezért az ítélet hatályon kívül helyezése, és új első fokú eljárás elrendelése indokolt.

A Legfőbb Ügyészség átiratában és képviselője a nyilvános ülésen a felülvizsgálati indítványt indokai alapján fenntartotta (BF.10/2013. szám).

A védő a felülvizsgálati indítványt vitatta és a támadott határozat indokai alapján történő hatályban tartását kérte.

A Kúria a városi bíróság ítéletét a Be. 423. § (1) és (4) bekezdésének megfelelően a jogerős határozatban megállapított, ekként a felülvizsgálatban is irányadó tényállás alapul vétele mellett, az indítványban megjelölt - a Be. 416. § (1) bekezdés b) pontja szerinti - okból vizsgálta felül. Ennek során a Be. 423. §-ának (5) bekezdésére figyelemmel a felülvizsgálat kiterjedt a Be. 416. § (1) bekezdés c) pontja szerinti [tételezen a Be. 373. § (1) bekezdés I/b. és I/c. pontjában, valamint II-IV. pontjában foglalt] eljárásjogi szabálysértések vizsgálatára is.

Hatályon kívül helyezést kötelezővé tevő eljárási szabálysértést a Kúria az ügyben nem észlelt.

Az indítványt pedig az alábbiak szerint alaptalannak találta.

A Btk. 271. §-ának (1) bekezdésében meghatározott garázdaság büntettét az követi el, aki olyan kihívóan közösségellenes, erőszakos magatartást tanúsít, amely alkalmas arra, hogy másokban megbotránkozást vagy riadalmat keltsen.

A Btk. 271. § (4) bekezdése - a korábbi bírói gyakorlatnak a törvénybe emelésével történt 2009. évi módosítást követően - értelmező rendelkezésként is tartalmazza, hogy e § alkalmazásában erőszakos magatartásnak minősül a más személyre gyakorolt támadó jellegű fizikai ráhatás abban az esetben is, ha az nem alkalmas testi sérülés okozására.

Ennek pedig a tényállásban rendkívül szűkkörűen rögzítettek nem felelnek meg. Arra ugyanis nincs adat, hogy a terhelt a sértett testét érintette, illetőleg arra törekedett volna. Önmagában pedig az, hogy a kezében lévő három késsel fenyegetőzve hadonászott, a garázdaság törvényi tényállásában megkívánt erőszakos magatartás megállapításához nem elegendő.

Ebből következően a terhelt bűncselekményének garázdaságként minősítése téves.

Ugyanakkor helytállóan utalt az indítvány arra, hogy a garázdaság bűncselekményének a felfegyverkezve elkövetés olyan minősített esetét képezi, [Btk. 271. § (1) bekezdés és (3) bekezdés d) pont] amelynek büntetési tételére tekintettel a törvény a próbára bocsátás alkalmazását kizárja. Miután azonban az első fokú bíróság a fentiek szerint a cselekményt tévesen tekintette garázdaság bűncselekményének, így ennek nem volt az ügyben jogi jelentősége.

Helytállóan utalt az indítvány arra az ítélkezési gyakorlatra is, amely szerint a garázdaság bűncselekményével halmazatban zaklatás nem állapítható meg, amennyiben a terhelti kijelentések nem

célzatosan fenyegető, félelemkeltésére irányuló kijelentéseket tartalmaznak, hanem a testbántalmazó indulat kifejezését, levezetését szolgálják, ezen indulatot fejezik ki.

Jelen esetben azonban - arra is figyelemmel, hogy a sértettel szemben a terhelt erőszakos magatartást nem tanúsított - a Kúria egyetértett az első fokú bíróság azon jogi álláspontjával, hogy a cselekmény a Btk. 176/A. § (2) bekezdés a) pontja szerinti zaklatás vétségének minősül. Az irányadó tényállás szerint ugyanis a fenyegető kijelentések célzatosan, a sértettben történő félelemkeltés céljával hangzottak el.

A bűnösség ezen bűncselekményben megállapítása tehát - a magánindítvány joghatályos előterjesztésére is figyelemmel - megfelel az anyagi jogszabályoknak.

Az adott vétség büntetési tétele egy évig terjedő szabadságvesztés büntetés. A Btk. 72. §-a pedig abban az esetben, ha a cselekményt a törvény szerint nem fenyegeti három évnél súlyosabb szabadságvesztés büntetés, lehetővé teszi joghátrányként a próbára bocsátás alkalmazását.

Ebből következően, bár az első fokú bíróság anyagi jogszabályt sértett, amikor a terhelt cselekményét garázdaság bűncselekményének is tekintette, ez az anyagi jogszabályoknak megfelelő minősítéshez képest törvénysértő joghátrány alkalmazását nem eredményezte.

Ekként a Be. 416. § (1) bekezdés b) pontja tekintetében megkívánt konjunktív feltételek maradéktalanul nem valósultak meg.

A fentiekre tekintettel a Kúria a felülvizsgálati indítványt alaptalannak találta, ezért az Ajkai Városi Bíróság ítéletét a Be. 426. §-ának alkalmazásával hatályában fenntartotta.

A kirendelt védői díjként felmerült bűnügyi költséget az állam viseli [Be. 429. § (1) bekezdés].

A végzés elleni fellebbezés, illetve felülvizsgálat kizárását a Be. 3. § (4) bekezdés és a 416. § (4) bekezdés b) pontja tartalmazza. Az újabb felülvizsgálati indítvány előterjesztésének tilalmáról a Be. 418. § (3) bekezdés és 421. § (3) bekezdés rendelkezik.

A Kúria határozatát a Be. 420. § (1) bekezdése szerint nyilvános ülésen hozta meg.

Budapest, 2013. május 6.

*Dr. Belegi József s. k. a tanács elnöke, Dr. Szabó Péter s. k.
előadó bíró, Dr. Csák Zsolt s. k. bíró*

A kiadmány hiteléül:

*bíróági tisztviselő
MTné*